

Tillsynsplan 2024

Tillsynsplan inom miljöbalkens område för 2024

Typ av styrdokument: Tillsynsplan
Beslutande instans: Bygg- och miljönämnden
Datum för beslut: 2023-MM-DD
Diarienummer: 2023.133 BMN

Gäller för: 2024
Giltighetstid: 2024
Revideras senast: 2025-01-01
Dokumentansvarig: Enhetschef miljö

Innehåll

1.	Inledning	4
1.1.	Mål för tillsynen.....	4
1.2.	Ansvar för tillsynen	5
1.3.	Prioriteringar	5
1.4.	Tillgängliga personalresurser	6
2.	Miljöskydd	7
2.1.	Styrd tid	7
2.2.	Händelsestyrd tid	8
2.3.	Behovsprioriterad tid.....	9
3.	Förorenade områden.....	10
3.1.	Styrd tid	10
3.2.	Händelsestyrd tid	10
3.3.	Behovsprioriterad tid.....	11
4.	Små avlopp	11
4.1.	Styrd tid	12
4.2.	Händelsestyrd tid	12
4.3.	Behovsprioriterad tid.....	12
5.	Hälsoskydd och strandskydd	13
5.1.	Styrd tid	14
5.2.	Händelsestyrd tid	16
5.3.	Behovsprioriterad tid.....	16
6.	Naturvård	17
6.1.	Styrd tid	17
6.2.	Händelsestyrd tid	18
6.3.	Behovsprioriterad tid.....	18

1. Inledning

Bygg- och miljönämnden ska årligen upprätta en tillsynsplan där det fastslås vilka verksamhetstyper som ska få tillsyn. Krav på upprättandet av en tillsynsplan som baseras på en aktuell behovsutredning finns i miljötillsynsförordningen.

Tillsynsplanen avser år 2024. Förutsättningarna och underlaget för planen bygger på nämndens behovsutredning 2024-2026 samt budget för 2024. Nämndens tillsynsobjekt finns registrerade i ärendehanteringssystemet Ecos2, detta verksamhetsregister fungerar som underlag för tillsynsplanen som utgår från uppföljning av händelser och ärenden. Planen utgår även från nationella, regionala och lokala miljömål/miljöprogram. Tillsynsplanen är beslutad av bygg- och miljönämnden.

Tillsynsplanen följer strukturen i behovsutredningen och har fyra tillsynsområden: miljöskydd, hälsoskydd, förorenade områden samt små avlopp.

En stor andel av myndighetsutövningen är svår att förutse. Detta gäller exempelvis den händelsestyrda tillsynen som kan variera i mängd då det inte i förväg går att planera när eller i vilken omfattning som en eller flera händelser uppstår. Det kan även komma krav eller uppdrag från andra myndigheter som inte varit kända tidigare. Tillsynsplanen är ett levande dokument som uppdateras vid behov.

Arbetet med tillsynsplanen utförs som en del i en fortlöpande process där de olika faserna; behovsutredning, budget, översyn av resurser och kompetens, planering, genomförande och utvärdering återkopplar till varandra.

1.1. Mål för tillsynen

Miljö- och hälsoskyddstillsynen ska bland annat syfta till att nå miljöbalkens mål samt de nationella miljökvalitetsmålen och folkhälsomålen. Tillsynen ska vara rättssäker, effektiv och ändamålsenlig. Den offentliga tillsynen och tillsynsmyndigheten ska uppfattas som trovärdig av medborgarna, media och verksamhetsutövarna. Tillsynen är en del i strävan att uppnå Sveriges nationella miljökvalitetsmål, de folkhälsopolitiska målen samt den nationella strategin för miljöbalkstillsynen. Tillsynen ska ha en koppling till de globala målen i Agenda 2030, de nationella, regionala och lokala miljömålen.

Nämndens övergripande mål för verksamheten finns i budgeten.

1.2. Ansvar för tillsynen

Som tillsynsmyndighet ska bygg- och miljönämnden, på eget initiativ eller efter anmälan, i nödvändig utsträckning, kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som meddelats med stöd av balken följs. Vid brister ska nämnden vidta de åtgärder som behövs för att lagstiftningen ska följas.

Myndigheten ska också vara kommunens sakkunniga i miljö- och hälsoskyddsfrågor som inte rör ren myndighetsutövning som exempelvis vid bygglov och detaljplaner.

1.3. Prioriteringar

Verksamhetens arbete prioriteras utifrån nationellt beslutade tillsynsstrategier, nämndens mål och resultat av tidigare kontroller. Under 2024 kommer verksamheten att genomföra en utredning för att undersöka om modellen för att fastställa tillsynstid inom miljöbalkens område ska ändras från den nuvarande riskklassningen på verksamhetsnivå till Sveriges Kommuner och Regioners nya modell som innebär en riskbedömning på en mer övergripande nivå. Med den nya modellen kan tillsynen effektivare styras till de områden och branscher som är högst prioriterad och bäst behöver den.

Nämnden fastställer följande vägledande prioriteringar om eller när olika insatser måste vägas mot varandra:

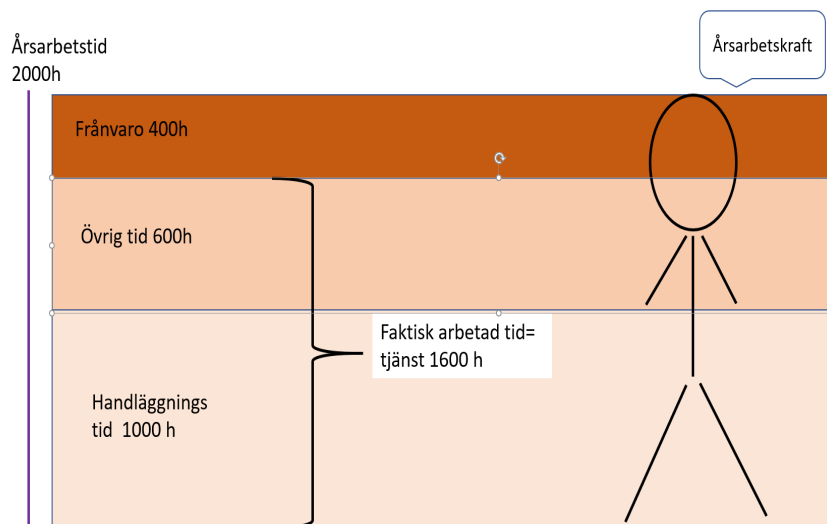
- 1 a. Handläggning av ärenden med konstaterad miljöpåverkan eller ärenden med risk för olägenhet/eller skada.
- 1 b. handläggning av livsmedelslarm RASFF
2. Tillsyn och kontroll av verksamheter som prioriterats i behovsutredningen (styrd tid)
3. Annat händelsestyrt (som inte ryms i punkt 1 ovan) (gul tid enligt BU)
4. Behovsprioriterade tillsynsinsatser (blå tid i BU)
5. Adm remisser
6. Övrigt utvecklingsarbete

1.4. Tillgängliga personalresurser

För miljöbalkstillsynen finns för 2024 15,05 tillgängliga årsarbetskrafter. I tabell nedan framgår hur tiden planeras att fördelas mellan områdena.

Område	Årsarbetare 2024
Miljöskydd	5
Förorenade områden	1,5
Små avlopp	4,35
Hälsoskydd & Strandskydd	3,2
Naturvård (kommunekolog)	1

En heltidstjänst omfattar i snitt 1600 timmar per år när semester, helgdagar, sjukfrånvaro och annan frånvaro dragits ifrån. Tillsynstiden, den tid som en inspektör använder till kontroller och handläggning av ärenden utgör cirka 1000 timmar per år och heltidstjänst.

2. Miljöskydd

Miljöskydd omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 9, exklusive hälsoskydd, 14 och 15 i miljöbalken.

Miljöskyddstillsynen syftar till att förbättra och trygga en god miljö utomhus och till att förhindra och förebygga utsläpp till mark, luft och vatten.

Miljöskyddsområdet är brett och inbegriper bland annat följande delområden: miljöfarliga verksamheter, avfall, hantering av massor samt kemiska produkter.

Inom området ingår tillsyn på objekt som omfattas av tillsyn enligt kapitel 9 i miljöbalken. Detta omfattar B- och C-verksamheter såväl som U-verksamheter. Arbetet bedrivs främst genom planerad tillsyn, handläggning av prövningsärenden, remissyttranden i tillståndsärenden samt inspektioner i samband med klagomål eller tillbud.

I den planerade tillsynen ingår normalt att kontrollera egenkontroll, kemikaliehantering, avfallshantering, samt utsläpp till vatten, luft och mark.

Förutom tillsynen över användningen av kemikalier hos miljöfarliga verksamheter ansvarar kommunen för tillsyn över butikers och grossisters försäljning av kemiska produkter och bekämpningsmedel förutsatt att de är köpta av svenska leverantörer.

Inom området ingår även att hantera olika ansökningar och anmälningar. Det kan gälla till exempel uppstart av eller ändring av miljöfarlig verksamhet, användning av avfall för anläggningsändamål, spridning av bekämpningsmedel eller olika typer av åtgärder inom vattenskyddsområde.

Området omfattar även granskning och registrering av inkomna kontrollrapporter för köldmedia samt cisterner. Myndigheten handlägger även anmälningar om installation av nya köldmedieanläggningar och cisterner samt registrerar skrotning av cisterner.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området: Giffri miljö, begränsad klimatpåverkan, frisk luft, skyddande ozonskikt, ingen övergödning, grundvatten av god kvalitet, god bebyggd miljö.

2.1. Styrd tid

I kommunen finns i nuläget 87 miljöfarliga verksamheter, 13 B-verksamheter och 58 C-verksamheter, som bygg- och miljönämnden har tillsynsansvaret för. Dessa verksamheter har högsta prioritet och de flesta av dem får tillsyn årligen.

Under kommande treårsperiod kommer fokus för tillsyn att ligga främst på inom vattenskyddsområden och deltagande i de tillsynsprojekt som Miljösamverkan väst initierar. Beroende på vilka risker som finns inom respektive bransch, kan tillsynen komma att anpassas efter dessa risker.

Den styrda tillsynen inbegriper även granskning av inkommande rapporter gällande köldmedia (cirka 200 stycken) och cisterner.

Tid i behovsutredning	1301 timmar
Tid 2024 (budget)	1301 timmar
Personalresurs	1,3 årsarbetare

2.2. Händelsestyrd tid

Arbetet styrs till stor del av inkomna handlingar och händelser, t.ex. prövning av tillstånd och dispenser, anmälningar men också ärenden som följer av bristande hantering som miljöstraffavgifter, åtalsanmälningar och klagomål m.m. En hel del tid läggs även på remisshantering.

Behovet har uppskattats utifrån tidigare års händelsevolymerna samt kunskap om vad som är på gång inom området (ex nyetableringar av verksamheter, ny lagstiftning och så vidare). Det finns också följder som uppstår efter tillsyn enligt styrd tid som leder till fler ärenden under händelsestyrd tid. Ett exempel är anmälningar om ägarbyten och förändringar i verksamheter som framkommer när tillsyn utförs.

Den händelsestyrda tiden kan inte prioriteras bort, handläggning av inkomna ärenden måste utföras, varför ingen bortprioritering har skett i planeringen för år 2023.

Tid i behovsutredning	3185 timmar
Tid 2024 (budget)	3185 timmar
Personalresurs	3,2 årsarbetare

2.3. Behovsprioriterad tid

Behovsprioriterad tillsyn omfattar de icke anmälningspliktiga verksamheterna inom miljöfarliga verksamheter (U), men även egeninitierade tillsynsprojekt, statliga tillsynsprojekt och inventeringar med mera.

I behovsutredningen finns branschernas tillsynsbehov utifrån de uppgifter om verksamheter som finns i verksamhetssystemet Ecos2. Ambitionen är att dela in branscherna i olika tillsynsbehov och därefter sätta en lämplig tillsynsfrekvens. Detta arbete görs lämpligen samordnat med översyn av modellen för taxa inom miljöbalkens område till SKR:s modell för behovsprioriterad taxa.

Det behövs en inventering och kartläggning av tillsyn på U-verksamheter detta kommer delvis ske in om det ordinarie tillsynen. Kartläggningen av U-verksamheter inom vattenskyddsområden och verksamheter med risk för utsläpp till ytvatten kommer prioriteras under året. Tillsynen kan bedrivas i projektform där man varje år fokuserar på ett vattenskyddsområde och en ytvattenförekomst (eller del av).

Under 2024 prioriteras även tillsyn på tillfälliga verksamheter eller åtgärder exempelvis bygg- och rivningsprojekt och även öka kunskapen om illegal avfallshantering

De delar av behovsprioriterad tillsyn som ryms i verksamheten för 2024 bedöms vara:

- Tillsyn på U-verksamheter inom vattenskyddsområden
- Tillsyn gällande bygg och rivningsavfall

Tid i behovsutredning	2649 timmar
Tid 2024 (budget)	564 timmar
Personalresurs	0,56 årsarbetare

3. Förorenade områden

Förorenade områden omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 10 i miljöbalken. Tillsynen omfattar potentiella och konstaterade föroreningskador i mark, grundvatten, ytvatten, sediment och byggnader. Förorenade områden inkluderar större eller mindre mark- eller vattenområden samt byggnader som innehåller hälso- och miljöfarliga ämnen. Föroreningen kan ha uppkommit genom att material med farliga ämnen använts i konstruktionen som till exempel fogmassa med PCB, utsläpp från industrier, avfall som deponerats, atmosfärisk deposition eller genom olyckshändelse som brand eller utsläpp. Förorenade områden innebär en risk för människors hälsa och miljön. Risker varierar beroende på olika faktorer så som typ av förorening och hur den sprids i miljön och kan under vissa omständigheter utgöra ett direkt hot mot människors hälsa och miljön.

Att identifiera, undersöka och åtgärda områden som förorenats av befintliga eller tidigare verksamheter är ett viktigt led i arbetet att minska riskerna för att människor och miljö utsätts för farliga ämnen.

Tillsyn av förorenade områden delas in i egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade områden, tillsyn av objekt som ännu inte inventerats samt händelsestyrd tillsyn. Därutöver tillkommer resursbehov för viss administration samt eventuella tillsynsprojekt.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området: Giffri miljö.

3.1. Styrd tid

Styrd tid förekommer inte inom förorenade områden. Tillsynsbehovet är främst händelsestyrt och behovsprioriterat.

3.2. Händelsestyrd tid

Den händelsestyrda tiden inom arbetsområdet förorenade områden är handläggning av anmälan när föroreningar påträffas vid t.ex. schaktningsarbeten, byggnationer samt vid klagomål eller tillbud. Vid klagomål och tillbud bedrivs tillsyn och uppföljning av efterbehandlingsåtgärder i form av sanering eller avhjälpandeåtgärder.

Majoriteten av ärendena inom förorenade områden är kopplade till exploateringen. Det är i kommunen, oftast genom nya eller ändring av befintliga detaljplaner, men också genom bygglovsärenden.

Tid i behovsutredning	930 timmar
Tid 2024 (budget)	930 timmar
Personalresurs	0,93 årsarbetare

3.3. Behovsprioriterad tid

Den huvudsakliga tillsynstiden hamnar under behovsprioriterad tid. Behovet styrs av det nationella miljökvalitetsmålet för förorenade områden och mer preciserade regionala delmål samt det antal områden som identifierats och klassats inom kommunen. Det nationella målet är att alla förorenade områden är åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön 2050. Vilket innebär att de mest prioriterade områdena behöver åtgärdas/saneras.

De delar av behovsprioriterad tillsyn som ryms i verksamheten för 2024 bedöms vara:

- Fortsatta MIFO utredningar med undersökningar och eventuella krav på åtgärder (exempelvis deponier och områden med risk för PFAS förorening)

Tid i behovsutredning	1135 timmar
Tid 2024 (budget)	520 timmar
Personalresurs	0,52 årsarbetare

4. Små avlopp

Små avlopp är avloppsanläggningar som är dimensionerade för mindre än 25 personekvivalenter. Anläggningar större än dessa ingår i avsnitt 2. Inrättandet av små avloppsanläggningar kräver tillstånd enligt miljöbalken. Tillsynen omfattar alla små avlopp som finns i kommunen och den syftar bland annat till att minimera närsaltläckage, läckage av syreförbrukande ämnen och smittspridning.

Vägledande miljökvalitetsmål för området: Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet och Levande sjöar och vattendrag

4.1. Styrd tid

Styrd tid förekommer endast för ett objekt inom området, Nårsbo Avloppsreningsverk. Där är 16,5 timmar planerade.

4.2. Händelsestyrd tid

I den händelsestyrda tiden för området små avlopp ingår bland annat handläggning av avloppsansökningar, slamtömningsdispenser, förbud, förhandsbesked med mera. Här ingår även rådgivning vid fastighetsförsäljning och nyanläggning av avlopp.

Antalet tillsynsbesök påverkar inflödet av tillståndsansökningar och därmed behovet av resurser till handläggningen. Med en tillsynstakt på 430 anläggningar per år beräknar nämnden att det inkommer cirka 180 ansökningar om tillstånd till enskilda avlopp och cirka 165 förelägganden om förbud behöver skrivas. Inom området finns också 235 gamla ärenden som behöver följas upp. Dessa ärenden är framför allt äldre ärenden gällande bristfälliga avloppsanläggningar som ännu inte åtgärdats.

Tid i behovsutredning	1753 timmar
Tid 2024 (budget)	1753 timmar
Personalresurs	1,75 årsarbetare

4.3. Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tillsynen för små avlopp gäller inventering och tillsyn av enskilda avlopp och minireningsverk.

Det finns ca 4300 enskilda avlopp i kommunen. I dagsläget återstår ca 600 enskilda avlopp som ännu inte fått tillsyn en första gång. Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) har haft en rekommendation att kommunen bör ha ett tillsynsintervall på i genomsnitt tio år på enskilda avlopp. Nu håller däremot en ny riskklassningsmodell på att tas fram av Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) för att optimera tillsynsresurserna. Innan den nya riskklassningen är införd beräknas behovet av resurser till verksamheten utifrån den tidigare modellen. Alingsås

kommun planerar att införa den nya riskklassningsmodellen när alla avlopp i kommunen fått tillsyn en första gång.

Den nya riskklassningmodellen ska enligt HaV vara införd 2026. Den nya riskklassningsmodellen innebär att ett stort arbete med att uppdatera kommunens register och riskklassa alla avloppsanläggningar i kommunen. Detta arbete behöver startas under 2024 och avslutas under 2025.

Tid i behovsutredning	3555 timmar
Tid 2024 (budget)	2607 timmar
Personalresurs	2,6 årsarbetare

5. Hälsoskydd och strandskydd

Hälsoskydd

Hälsoskyddstillsynen utgår från kapitel 9 i miljöbalken, förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt andra lagar såsom smittskyddslagen, strålskyddslagen och tobakslagen.

Hälsoskyddstillsynen syftar till att skydda människors hälsa i bostäder, offentliga eller allmänna lokaler och lokaler där människor får vård eller behandling samt smittskydd. Nämndens ansvar är att undanröja och förebygga olägenheter.

Tillsynsobjekten delas in i anmälningspliktiga (H) och icke anmälningspliktiga (UH) verksamheter. Anmälningspliktiga verksamheter (H) omfattar hygieniska verksamheter, bassängbad, undervisningsverksamheter och solarium. Icke anmälningspliktiga verksamheter (UH) omfattar bostäder för uthyrning till allmänhet, tillfälliga boenden, lokaler för vård, samlingslokaler, lokaler för förvaring av djur, idrottsanläggningar, enskilda vattenbrunnar m.m. Andra verksamheter som också omfattas av hälsoskyddstillsyn är t.ex. evenemang med hög ljudnivå och strandbad.

Området smittskydd innebär att förhindra spridning av samhällsfarliga sjukdomar och regleras i smittskyddslagen. I området ingår även att förebygga objektburen smitta (smittor från djur till människa). Bygg- och miljöavdelningen arbetar för att

förhindra objektburen smitta i sitt tillsynsarbete. Objekt som kan bli mål för tillsyn är till exempel ventilationsanläggningar, vattenanläggningar utomhus/inomhus, vilda djur, skadedjur och sällskapsdjur.

Inom tobakslagen ligger området rökfria miljöer. Tobakslagen reglerar offentliga miljöer och lokaler där allmänhet har tillträde till och där det är förbjudet att röka. Syftet med lagen är också att hindra eller fördröja att barn och ungdomar börjar röka. Exempel på platser där det finns förbud är lokaler för skola- och barnomsorg, hälso- och sjukvård, hotell, inhägnade platser för idrott, restauranger och caféer. Privatbostäder omfattas inte av rökförbudet.

Strandskydd

Strandskyddstillsyn utgår från kapitel 7 i miljöbalken. Varje år inventeras ett till tre områden utifrån strandskyddsbestämmelserna. Inom strandskydd hanteras också flera interna samråd om strandskyddsdispenser från Bygglovsenheten. Tillsyn av strandskydd har tidigare varit ett nedprioriterat område men från 2021 har ett mer aktivt och uppsökande arbete bedrivits. Alingsås kommun har cirka 54 mil strandlinje och vissa områden är populära och har en hög exploateringsgrad. Fortsatta inventeringar är angeläget då felaktigheter som upptäcks långt i efterhand kan leda till utdragna och krävande processer för att hitta en lagenlig och proportionerlig lösning.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området: Giffri miljö, Frisk luft, God bebyggd miljö, Säker strålmiljö.

Vägledande folkhälsomål för området: Boende och närmiljö, levnadsvanor.

5.1. Styrd tid

I den styrda tillsynen inom hälsoskydd ingår anmälningspliktiga verksamheter (H-verksamheter) såsom skolor, förskolor, bassängbad och hygieniska behandlingsverksamheter som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta. I styrd tillsyntid ingår även kosmetiska solarium, vilka är anmälningspliktiga enligt strålskyddslagen.

I kommunen finns i nuläget cirka 92 H-verksamheter inom bygg- och miljönämndens tillsynsansvar. De har hög prioritet och får tillsyn regelbundet.

Tid i behovsutredning	702 timmar
Tid 2024 (budget)	702 timmar
Personalresurs	0,7 årsarbetare

Inom området skolor och förskolor är städning och egenkontroll prioriterat under 2022 – 2024 i den nationella strategin. I Alingsås genomfördes ett större projekt om städning och egenkontroll 2018 med uppföljningar under 2019 och 2020 varför ingen riktad tillsyn genomförs inom det området under 2022. Under 2023 var tillsyn inriktad på städning på förskolorna återigen i fokus. På skolorna var fokus att avsluta ett projekt om ventilation som startades under pandemin. Under 2024 kommer fokus för tillsyn på undervisningslokaler att vara ventilation och egenkontroll.

Inom offentliga miljöer fortsätter övervakningen av luftföroreningar. Tack vare en stadig förbättring under de senaste åren har mätningarna av bensen upphört från och med 2021. I övrigt så fortsätter mätningarna av NO₂ på totalt fem platser som bedöms som särskilt utsatta inom Alingsås stad. Under 2023 har även halten partiklar mäts på en plats i centrala Alingsås.

Inom område strålskydd planerar Livsmedel- och hälsaenheten att delta i Miljösamverkans tillsynsprojekt gällande hygieniska solarium under 2024.

5.2. Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat hantering av ansökningar, anmälningar, klagomål, tips om olagliga byggnad eller åtgärd på strandskydd, remisser, samt rådgivning och stöd. Även tid för överklagningsärenden, miljöskaktionsavgifter och anmälan om brott enligt miljöbalken ingår i den händelsestyrda tillsynen.

Specifikt inom hälsoskyddsområdet ingår bland annat handläggning av anmälan om nya lokaler och verksamheter, anmälan/klagomål om olägenhet för människors hälsa, anmälan eller ansökan utifrån lokala föreskrifter m.m. Här ingår även extra tillsyn som går utöver den normala planerade tillsynen och som har sin orsak i bristande efterlevnad av lagstiftningen.

Tid i behovsutredning	1170 timmar
Tid 2024 (budget)	1010 timmar
Personalresurs	1,0 årsarbetare

5.3. Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tiden omfattar den planerade tillsynen på de ej anmälningspliktiga verksamheterna såsom tillfälliga boenden, vårdlokaler, gruppboenden, idrottslokaler, frisörer, massörer, strandbad, samlingslokaler med mera. Den behovsprioriterade tillsynen kan även omfatta nationella och länsvisa tillsynsprojekt, inventeringar med mera.

I den behovsprioriterade tiden ingår även tid för att granska detaljplaner och bygglovsansökningar utifrån ett hälsoskyddsperspektiv t ex buller, luftföroreningar, radon med mera. Varje år granskas cirka 20 detaljplaner och cirka 750 olika lovansökningar t ex bygglov, rivningslov och marklov. Därutöver granskas även cirka 50 ansökningar om strandskyddsdispenser per år. Arbetet med bedömningar av detaljplaner och bygglovsansökningar förebygger framtida klagomål inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Behovsprioriterad tid som kommer att prioriteras under 2024 är:

- Särskilda boenden för äldre
- Miljösamverkans tillsynsprojekt gällande anmälningspliktiga hygieniska verksamheter med risk för smitta
- Delta i plangruppen för att granska detaljplan och bygglov ur hälsoskyddssynpunkt

- Tillsyn strandbad - badplatser
- Strandskyddtillsyn

Tid i behovsutredning	2221 timmar (800 strandskydd)
Tid 2024 (budget)	1519 timmar (800 strandskydd)
Personalresurs	1,5 årsarbetare

6. Naturvård

Detta avsnitt omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 7 i miljöbalken, tillsynen gällande strandskydd hanteras dock under punkt 5.

Med naturvård avser vi arbete som syftar till att skydda och vårda naturen och till att bevara den biologiska mångfalden. Nämndens ansvar inom naturvård inbegriper bl.a. tillsyn över kommunens skyddade områden, yttrande i bygglov- och strandskyddsärenden, bevakning av naturvårdsfrågor i planerings- och exploateringsarbetet, delta i kommunens samhällsstrategiska arbete, delta i externa nätverksgrupper, inventering av skyddade arter samt övriga naturvårdsprojekt.

Det är viktigt att poängtera att kommunekologen inte bara arbetar för bygg- och miljönämnden utan utgör ett stöd för alla förvaltningar i kommunen.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området: Ett rikt växt- och djurliv, Levande sjöar och vattendrag, bara naturlig försurning, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmark, levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Grundvatten av god kvalitet.

6.1. Styrd tid

Styrd tid förekommer inte inom naturvård. Behovet är främst händelsestyrt och behovsprioriterat.

6.2. Händelsestyrd tid

Många remisser och enkäter av skiftande karaktär inkommer som kommunekologen behöver samordna och svara på. Specifikt inom naturvårdsområdet ingår bland annat att yttra sig över strandskyddsdispenser, förhandsbesked och bygglov samt bevaka naturvårdsfrågor i planerings- och exploateringsarbetet. Tillsynen över strandskyddade områden ligger på Hälsoskyddsteamet och redovisas i avsnitt 5 "Hälsoskydd och strandskydd".

Kommunekologen handlägger även dispens- och tillståndsansökningar för åtgärder i de kommunala naturreservaten.

Naturvårdsfrågor berörs ofta i tillsyns- eller prövningsärenden som nämnden handlägger, som till exempel utökning av verksamheter eller påverkan av befintliga verksamheter på naturmiljön. Vid den typen av ärenden stöttar kommunekologen övriga handläggare.

I den händelsestyrda tiden ingår även att svara på frågor från allmänheten.

Tid i behovsutredning	465 timmar
Tid 2024 (budget)	465 timmar
Personalresurs	0,46 årsarbetare

6.3. Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tiden inom området för naturvård inbegriper bl.a. tillsynen över kommunens skyddade områden, informationsinsatser, deltagande i kommunens samhällsstrategiska arbete, externa nätverk, inventeringar samt övriga naturvårdsprojekt.

Alingsås kommun har beslutat om fyra områdesskydd, tre naturreservat och ett kulturresevat. Bygg- och miljönämnden har ansvaret för tillsynen så att förvaltningen av dessa områden sker i enlighet med beslutade reservatsbestämmelser och skötselplaner. Skötselplaner för naturreservaten ses över och revideras regelbundet.

Arbetet med bedömningar av planer, bygglovsansökningar och strandskyddsärenden säkrar att naturvärdesperspektivet finns med som underlag i bedömningar inför beslut av planer, bygglov och strandskyddsdispenser.

Kommunekologen säkerställer att det finns en helhetssyn på hur kommunen kan växa och samtidigt behålla sin höga attraktionskraft med grönområden, unika naturmiljöer och en stor biologisk mångfald.

För att åstadkomma utveckling och kunna genomföra natur- och vattenvårdsåtgärder är det bra att arbeta i projektform. Förstudier och projekt kan i vissa fall delfinansieras med externa medel från EU-fonder och nationella bidrag exempelvis LONA som är Naturvårdsverkets lokala naturvårdssatsning och LOVA, Havs- och vattenmyndighetens (HaV) lokala vattenvårdsprojekt. Under 2024 kommer det utredas om LOVA-bidrag kan finansiera anläggandet av våtmarker i norra delen av kommunen.

Kommunekologen medverkar i stor omfattning i kommunens samhällsstrategiska arbete i förvaltnings- och kommunövergripande projekt och arbetsgrupper. Bland annat kommer kommunekologen delta i projektet "Vattenflätan" som länsstyrelsen initierat.

De delar av behovsprioriterad tid som ryms i verksamheten för 2024 bedöms främst vara:

- Delta i kommunens samhällsstrategiska arbete
- Delta i plangrupper för att bidra med ekologisk kompetens i planarbetet
- Tillsyn på Hjortmarka naturreservat

Tid i behovsutredning	1053 timmar
Tid 2024 (budget)	535 timmar
Personalresurs	0,53 årsarbetare